

Uchwała nr
Rady Miasta Lublin
z dnia

w sprawie zmiany nazwy ulicy położonej w granicach administracyjnych miasta Lublin

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) – Rada Miasta Lublin uchwala, co następuje:

§ 1.

Dotychczasowy odcinek ul. Droga Męczenników Majdanka oznaczony nr 1 na załączniku graficznym, stanowiącym integralną część niniejszej uchwały, otrzymuje nazwę: ulica Józefa Franczaka „Lalka”.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Lublin.

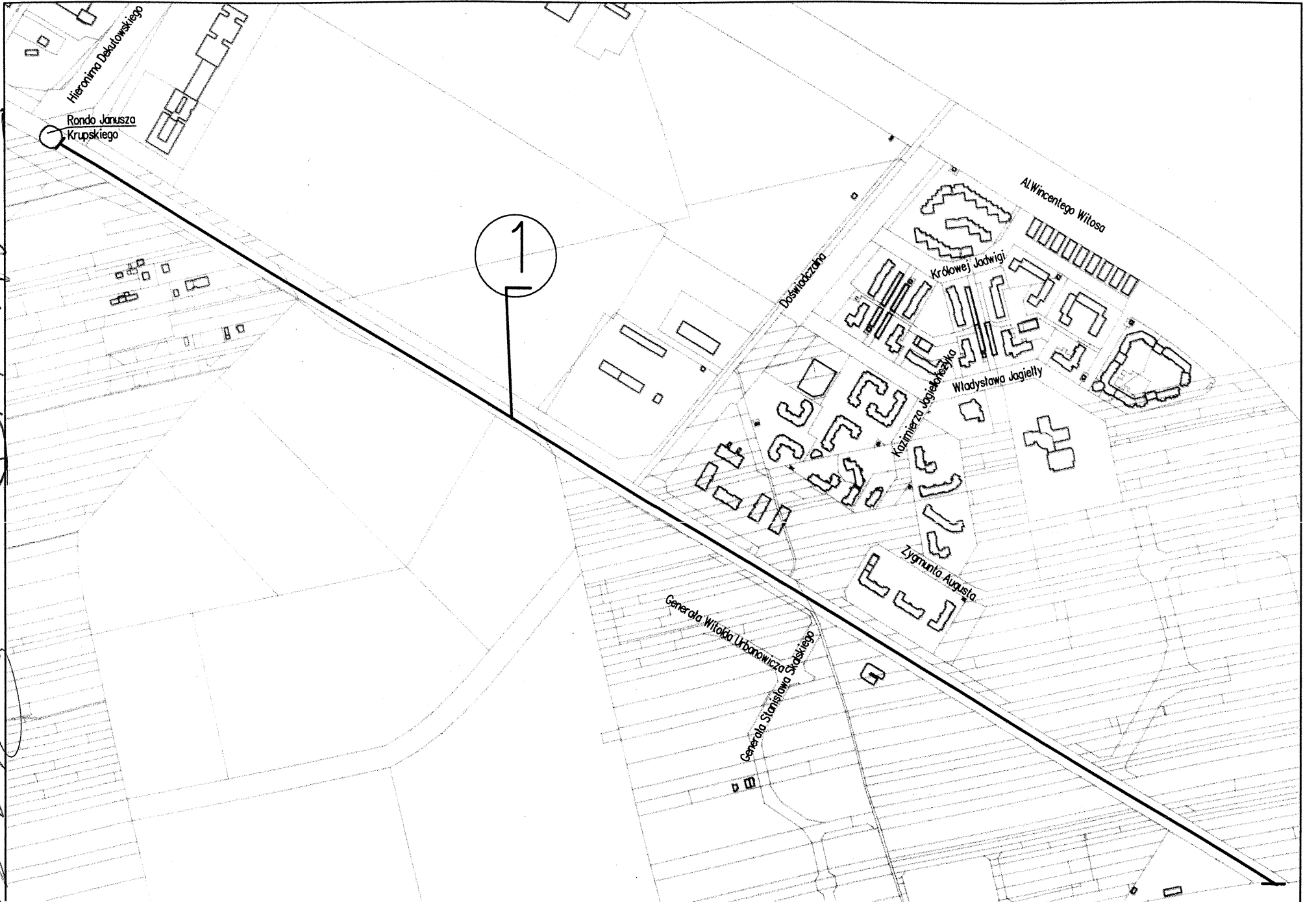
§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Przewodniczący
Rady Miasta Lublin

Piotr Kowalczyk

Sylwester G...
Jadwiga Chlach...
Tomasz Pi...
Marek J...
Marcin Nowak
M. K...
M. B...
J...
Marcin Pogonielek

Wzrost
Pracownicy
100000
P. Mackajewski
M. Szewczyk
Marek Jankowski

Uzasadnienie

Józef Franczak – ps. Lalek, Laluś, Laleczka, Guściowa – urodził się w 1918 r. w Kozicach Górnych k. Lublina, zginął zaś w 1963 r. w Majdanie Kozic Górnych. Był sierżantem Wojska Polskiego, uczestnikiem wojny obronnej Polski 1939 r., żołnierzem ZWZ-AK, ostatnim partyzantem polskiego podziemia niepodległościowego.

Po ukończeniu Szkoły Podoficerskiej w Grudziądzu służył w Równem na Wołyniu. W wojnie obronnej 1939 r. walczył na Kresach Wschodnich. Dostał się do niewoli sowieckiej, z której uciekł. Po powrocie w rodzinne strony związał się z powstającymi strukturami konspiracyjnymi, pełniąc funkcję dowódcy drużyny, a następnie dowódcy plutonu w III Rejonie Obwodu Lublin-Powiat ZWZ-AK.

Po wkroczeniu na Lubelszczyznę Armii Czerwonej w sierpniu 1944 r. został wcielony do „ludowego” wojska. Będąc świadkiem skazywania na śmierć żołnierzy wywodzących się z AK, zdezerterował w pierwszych miesiącach 1945 r. Krótko ukrywał się w Łodzi i w Sopocie, następnie powrócił na Lubelszczyznę, gdzie nawiązał łączność z podziemiem niepodległościowym. Walczył m.in. w powiecie lubelskim wraz z oddziałem WiN ppor. Antoniego Kopaczewskiego „Lwa”, który podlegał dowódcy zgrupowania mjr. Hieronimowi Dekutowskiemu „Zaporze”, a także w oddziale partyzanckim WiN kpt. Zdzisława Brońskiego „Uskoka”.

Uczestniczył w wielu akcjach zbrojnych przeciwko komunistycznej władzy. Poszukiwany przez Urząd Bezpieczeństwa Publicznego, a następnie Służbę Bezpieczeństwa oraz Milicję Obywatelską w Lublinie, przez osiemnaście lat od zakończenia II wojny światowej pozostawał w konspiracji, stając się ostatnim żołnierzem niepodległej Rzeczypospolitej, walczącym z bronią w rękę z narzuconym Ojczyźnie reżimem.

21 października 1963 r. w Majdanie Kozic Górnych w wyniku zdrady bliskiego znajomego, zginął zastrzelony w walce z grupą operacyjną 37 funkcjonariuszy SB i ZOMO. Po sekcji zwłok w prosektorium Zakładu Medycyny Sądowej w Lublinie ciało Józefa Franczaka zostało zbezczeszczone poprzez obcięcie głowy i pochowane w bezimiennym grobie na cmentarzu przy ul. Unickiej, gdzie wcześniej chowano straconych w więzieniu na Zamku. Dopiero w 1983 śp. Józef Franczak spoczął w rodzinnym grobowcu na cmentarzu parafialnym w Piaskach k. Lublina.

17 marca 2008 r. prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Kaczyński nadał pośmiertnie Józefowi Franczakowi Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

Sąd Wojewódzki w Warszawie, unieważniając wyroki śmierci płk Hieronima Dekutowskiego, przełożonego „Lalka” i jego towarzyszy, w uzasadnieniu napisał m.in.: „żołnierze AK działający później w organizacji WiN byli zmuszeni do przeciwstawienia się zbrojnej masowej eksterminacji, poprzez walkę zarówno z oddziałami NKWD, jak i wspierającymi je formacjami polskimi, tj. milicją, UB i tzw. Wojskami Wewnętrzными. Była to walka potrzebna i celowa, polegająca na odbijaniu jeńców lub zapobieganiu morderstwom i aresztowaniom. Sąd Najwyższy określa to obecnie w swoim orzecznictwie jako prawo do zbiorowej obrony koniecznej. Nie ulega wątpliwości, że właśnie taki charakter miały działania zbrojne oddziału „Zapory”.

Uhonorowanie przez Radę Miasta Lublin, postaci śp. Józefa Franczaka „Lalka” – w roku, w którym w sposób szczególny czciliśmy Żołnierzy Wyklętych, a zarazem w roku, w którym przypadła 50. rocznica Jego bohaterskiej śmierci – będzie aktem dziejowej sprawiedliwości wobec człowieka, który przez 24 lata z bronią w rękę walczył o niepodległą Ojczyznę, tak bardzo związanego z regionem lubelskim. W pełni zasadne jest nazwanie Jego imieniem ulicy biegnącej w kierunku miejscowości związanych z Jego życiem i śmiercią: Piasek, Kozic Górnych i Majdanu Kozic Górnych, u zbiegu z ulicą dowódcy „Lalka” Hieronima Dekutowskiego, a połączonej z nią rondem Janusza Krupskiego – jednego ze strażników pamięci o Żołnierzach Niezłomnych.

Zmiana nazwy odcinka dotychczasowej ul. Droga Męczenników Majdanka – w sposób naturalny podzielonego niedawno przez wspomniane rondo Janusza Krupskiego – położonego już za byłym niemieckim nazistowskim obozem koncentracyjnym, nie wpłynie na należyty hołd składany ofiarom tego obozu, tym bardziej, że ulica ta na przestrzeni lat była wydłużana poza swój pierwotny kres, wraz z przesuwaniem granic Lublina w kierunku wschodnim. Dawna Szosa Zamojska straciła także swój charakter drogi wylotowej z miasta, z uwagi na poprowadzenie ruchu tranzytowego równoległą do niej al. Witosa.

Syberk. W. W.
Józef Franczak
Tomasz P. Kudła
Marcin Pajonowski
Marcin Pajonowski
Marcin Pajonowski
Marcin Pajonowski
Marcin Pajonowski
Marcin Pajonowski